

C107 – BUI7

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2002-2003

21 januari 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de overheveling van exclusieve bevoegdheden van ontwikkelingssamenwerking

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Dinsdag 21 januari 2003

VOORZITTER : De heer Luc Van den Brande

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 15.44 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de overheveling van exclusieve bevoegdheden van Ontwikkelingssamenwerking

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Loones tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de overheveling van exclusieve bevoegdheden van Ontwikkelingssamenwerking.

De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, op 19 december jongstleden heb ik u geïnterpelleerd over de stand van zaken inzake de over te dragen gedeelten van Ontwikkelingssamenwerking. Ondertussen is daar enige evolutie in.

De heer De Ridder heeft over dit onderwerp een actuele vraag gesteld in de plenaire zitting van vorige week. Mijn vraag dateert nog van voor die datum. Mijn verzoek heb ik ingediend op 10 januari 2003. Ik ben mij er dan ook van bewust dat er sinds vorige week niet veel nieuwe elementen kunnen zitten in uw antwoord. Niettemin wil ik deze vraag om uitleg stellen. Ik heb ook het gevoel dat er binnenkort weer een interpellatie zal volgen.

Deze vraag om uitleg gaat over de uitvoering van het Lambermontakkoord. Volgens ons gebeurt dat op een niet-correcte manier. Uit de verklaringen naar aanleiding van het afsluiten van het Lambermontakkoord en uit de verklaringen van de voormalige minister van Ontwikkelingssamenwerking,

bleek duidelijk dat er geen parallelle bevoegdheden meer zouden zijn. Vlaanderen zou exclusief bevoegd worden voor de organisatie van ontwikkelingssamenwerking op de domeinen waarvoor Vlaanderen bevoegd is.

U hebt bij de vorige interpellatie gezegd dat inzake de procedure het verslag nog niet helemaal af was. U zei : ‘De voorlegging van het verslag zal gebeuren ofwel de tweede, ofwel de derde vrijdag van januari. Dan zullen we niet alleen het verslag van de Vlaamse werkgroep aan de regering voorleggen, inclusief de voorstellen van de verschillende partijen die in de Vlaamse werkgroep zaten, maar ook daaraan toegevoegd een lijst die ik als minister van Ontwikkelingssamenwerking zal voorleggen. Op die manier zijn we tijdig klaar om een regeringsstandpunt te formuleren’.

Ondertussen is de derde vrijdag voorbij en hebben we nog niets vernomen van de Vlaamse regering. We hebben wel kennis kunnen nemen van enkele van uw persoonlijke verklaringen. Ik hoop voor een keer dat de weergave in de kranten verkeerd is. U bent met staatssecretaris Boutmans op reis geweest naar Marokko. In de FET van 9 januari lees ik : ‘Met hun gezamenlijke reis naar Marokko willen de ministers Vogels en Boutmans benadrukken dat de bestaande samenwerking tussen de federale en Vlaamse regering op het vlak van Ontwikkelingssamenwerking goed werkt en dat een opsplitsing ervan in Vlaamse en federale bevoegdheden geen zin heeft. De subsidies mogen met andere woorden niet verspreid raken over talrijke kleine projecten’. Ik begrijp niet hoe een splitsing van de Ontwikkelingssamenwerking een spreiding van projecten in de hand werkt. Ik lees verder : ‘De Belgische ontwikkelingssamenwerking moet haar lijn kunnen blijven aanhouden. Minister Vogels staat niet helemaal negatief tegenover de federalisering van Ontwikkelingssamenwerking omdat dit kan bijdragen tot het bewustmaken van de Vlamingen voor de ontwikkelingsproblematiek’.

Loones

Mevrouw de minister, tot welke datum is het standpunt van de Vlaamse regering uitgesteld? We hebben de tekst nog altijd niet omdat N-VA niet vertegenwoordigd is in de werkgroep. We hebben dan ook het raden naar de standpunten van de verschillende partijen. We hebben geen kennis van de lijst die u zelf hebt toegevoegd. Kunt u daarover iets zeggen? Kunt u uw sterke verklaringen van tijdens de reis verduidelijken? Hoe ziet u de timing en inhoud van de overdracht? Als we het standpunt van Waals minister-president Van Cauwenberghe lezen, dan weten we hoe laat het is. Hij zegt dat de regionalisering van Ontwikkelingssamenwerking is uitgesteld tot na de federale verkiezingen. Vice-premier Vande Lanotte relateert dat en zegt dat er aan een eindrapport wordt gewerkt. Hij zegt wel dat er geen vaste datum is bepaald. Minister-president Dewael vraagt dan weer in zijn Driekoningennota dat dit gedeelte van het Lambermontakkoord wordt uitgevoerd. In een algemene verklaring zegt hij dat het vaststellen van een agenda kan, maar dat heronderhandelingen uit den boze zijn. Wat zijn uw intenties? We volgen met bijzondere aandacht de activiteiten van de Vlaamse regering hieromtrent.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mijnheer de voorzitter, in het Lambermontakkoord staat dat we tegen 1 januari 2003 een akkoord moesten hebben over een lijst van over te hevelen bevoegdheden, die zou worden voorbereid door een werkgroep waarbij ook de gemeenschappen waren betrokken, en waarin rekening zou worden gehouden met de meningen van de NGO's op het terrein. Die werkgroep is lang en intens aan het werk geweest en had op 1 januari een beslissing moeten nemen.

Als we die overheveling willen doorvoeren en de bijzondere wet willen wijzigen, moet dat worden goedgekeurd met een tweederde meerderheid. Tijdens de lopende legislatuur zal die tweederde meerderheid nooit worden gevonden. Dat zal maar kunnen na een volgende federale verkiezing. In een pre-electorale fase lopen we op eieren en worden geen grote gevechten aangegaan over moeilijke materies, waarvan geweten is dat we die toch niet meer kunnen realiseren.

Niettemin wil ik tot een onderhandeld pakket komen. Ik heb de vorige onderhandelingen meege maakt en gezien hoe ontwikkelingssamenwerking pasmunt was om de balans in evenwicht te brengen. Voor u, mijnheer Loones, voor mij en voor de

staatssecretaris is ontwikkelingssamenwerking te belangrijk om over te laten aan het bereiken van evenwichten in onderhandelingen.

We hebben in de Vlaamse werkgroep gewetensvol gewerkt aan een goede consensusstekst. We waren het niet eens over een lijst van over te dragen bevoegdheden, maar wel over het feit dat we ontwikkelingssamenwerking in België niet zouden opsplitsen volgens de inlandse bevoegdheidsverdeling.

Mijnheer Loones, u verwijst naar mijn reis naar Marokko. We hebben daar het door de federale regering gefinancierde medisch centrum geopend. Dat centrum bestaat uit drie delen, een medische urgentiegroep, een materniteit en een preventief zorgcentrum voor vaccinatie. Het zou onzinnig zijn dat de federale regering alleen de eerste twee vleugels financiert, en de derde niet omdat dat een Vlaamse bevoegdheid is. Het is positief dat we goede afspraken maken en elkaar niet in de weg lopen. We kunnen in Marokko, Mozambique of Zuid-Afrika ook een medisch centrum bouwen, waar ook een kraamcentrum en een medische-urgentiepost bijhoren, terwijl dat in België federale bevoegdheden zijn. We kunnen parallelle bevoegdheden hebben, maar er moeten ook zaken zijn met exclusieve bevoegdheden voor de gemeenschappen, bijvoorbeeld zaken die met opvoeding te maken hebben, en de ondersteuning van NGO's. Ik heb een lijst met exclusieve bevoegdheden aan de Vlaamse regering voorgesteld.

De Vlaamse regering heeft tot nu toe geen beslissing genomen. De Inspectie van Financiën heeft nog geen advies gegeven, en de federale werkgroep heeft ook nog geen beslissing genomen. Die staat minder ver dan de Vlaamse werkgroep. De federale werkgroep heeft nog geen consensus bereikt over een algemene kadertekst, laat staan dat er een consensus is over een lijst van over te hevelen bevoegdheden. Vlaanderen en Wallonië hebben daarover een andere perceptie. Vlaanderen schrijft zich ondubbelzinnig in om mee de 0,7 percent te realiseren. Aan de andere kant van de taalgrens is dat blijkbaar veel minder evident.

Er wordt me gezegd dat de federale overheid een onderhandeld akkoord wil bereiken, dat nog voor de nieuwe verkiezingen een consensus draagt binnen de federale regering, maar ook met de verschillende gemeenschappen. Dat is ook mijn bedoeling, omdat ik ontwikkelingssamenwerking te belangrijk vind om aan de laatste onderhandelingen over te laten.

Vogels

Wat de timing betreft, is de vergadering voor volgende vrijdag of de laatste vrijdag van de maand januari gepland. De politieke context in deze pre-electorale tijd doet mij vermoeden dat daarover geen heisa zal worden gemaakt. Het is nochtans belangrijk om hierover, in het belang van een goede ontwikkelingssamenwerking, tot een juiste consensus te komen.

De heer Jan Loones : We zijn het erover eens dat wij een betere ontwikkelingssamenwerking willen. We kunnen ons toch niet verbergen achter het uur van het afsluiten van een bepaald akkoord om dan vervolgens te stellen dat het geen goed akkoord is. Het debat over de regionalisering van de Ontwikkelingssamenwerking wordt al jaren gevoerd, vooral door degenen die er dicht bij betrokken zijn. De heer Staes en mevrouw Maes zijn in de Volksunie altijd grote pleitbezorgers geweest van de federalisering van deze materie, met de bedoeling tot een betere kwaliteit en een hogere responsabilisering te komen.

Wij hebben dezelfde bedoelingen. Ik verwacht dat de Vlaamse regering deze houding aanneemt. Vlaanderen heeft deze houding in het verleden altijd al aangenomen en steeds voor een homogene bevoegdheid met overdracht van de nodige middelen gepleit. De belangrijkste Vlaamse beleidsverantwoordelijken schijnen dit nu in twijfel te trekken door te stellen dat ze naar maximale parallelle bevoegdheden streven. Dat staat haaks op de optie die in het Lambermontakkoord werd genomen. Parallelle bevoegdheden betekenen in feite een status-quo. Ik herinner mij de uitlatingen die de toenmalige minister voor Buitenlands Beleid, de heer Van Grembergen, na de nota in de Senaat als repliek lanceerde.

Het antwoord van de minister ontgoochelt mij. Wij wachten op de vraag van de Vlaamse regering. Ik begrijp dat men in een fase van politieke onderhandelingen is terecht gekomen en erop rekent dat men nog steeds akkoord gaat met eerder genomen opties. Ik begrijp echter niet dat de Vlaamse regering onvoldoende sterke uitgangspunten inneemt. Wij zullen dit aan het akkoord toetsen, maar ook aan hetgeen de Vlaamse regering heeft vooropge-

steld en nagaan of wij al dan niet aan onze trekken komen.

De voorzitter : Ik heb begrepen dat tijdens deze legislatuur aan deze federalisering geen uitvoering zal worden gegeven.

Minister Mieke Vogels : Als ik het over het uur van de beslissing heb, spreek ik mij niet over de grond van de zaak uit. Ik heb het Vlaams regeerakkoord mee goedgekeurd. De federalisering van de Ontwikkelingssamenwerking stond in het regeerakkoord. Ik heb het Lambermontakkoord mee onderhandeld en goedgekeurd. Het is jammer dat dit ter elfder ure is gebeurd, en bovendien in een zeer cryptische omschrijving. Daardoor kan men nu alle kanten op. Dat is juist het probleem. Ik wens een duidelijkere omschrijving van de federalisering of van de bevoegdheden die worden overgeheveld. Ik zou hierover in deze coalitie een consensus willen zien totstandkomen. Er zullen zeker meningsverschillen tussen N-VA'ers en mensen van Agalev over bestaan. Maar een consensus in de schoot van de Vlaamse regering zal ik zeker nastreven.

Ik hoop dat er nog werk van wordt gemaakt, maar op het vlak van overheveling van bevoegdheden zal er waarschijnlijk niets meer worden beslist. Er zal in de federale Kamer immers geen tweederde meerderheid meer worden gevonden voor de federalisering van de Ontwikkelingssamenwerking of een wijziging van de financieringswet. We moeten realistisch blijven. Ik wil het dossier wel tegen de volgende legislatuur voorbereiden.

De voorzitter : Voor de grondwetsherziening en de openverklaring van de artikelen die daarvoor in aanmerking komen, mag waarschijnlijk dezelfde redenering worden aangehouden.

Minister Mieke Vogels : Dat is de politieke praktijk. De artikelen worden voor herziening vatbaar verklaard, maar de inhoud wordt later bepaald.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.04 uur.*
